

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5987/2539

บริษัท ปทุมธานีตั้งค่างาญจน์ จำกัด โจทก์ บริษัท สยามซีแซค จำกัด กับพวก จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 1, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 มาตรา 4, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คฯ มาตรา 4

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยทั้งสองห้ามธนาคารมิให้ใช้เงินตามเช็คโดยเข้าใจว่ามีสิทธิหักกลบลบหนี้กับห้างหุ้นส่วนจำกัด ท.เนื่องจากโจทก์มีส่วนเข้าไปเกี่ยวข้องรับรู้หนี้ที่ห้างหุ้นส่วนจำกัดท.จะต้องชดใช้ให้แก่จำเลย ทั้งสองดังนี้อย่อมมิใช่เป็นการกระทำโดยทุจริตจึงไม่มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คฯ มาตรา 4(5)

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91, 83 ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่าคดีมีมูล ให้ประทับฟ้อง จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยทั้งสองมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 (ที่ถูกควรเป็นมาตรา 4(5)) เรียงกระทงลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 รวม 2 กระทง จำเลยที่ 1 ปรับกระทงละ 60,000 บาทรวมเป็นเงิน 120,000 บาท จำเลยที่ 2 จำคุกกระทงละ 1 ปีรวมเป็นโทษจำคุก 2 ปี จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ความผิดในกระทงที่ 2 ให้ปรับจำเลยที่ 1 เป็นเงิน 40,000 บาท และให้จำคุกจำเลยที่ 2 มีกำหนด 11 เดือน นอกจากที่แก้ให้ เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยทั้งสองฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งนั่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้น อนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "พิเคราะห์แล้ว มีปัญหาวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสองว่าจำเลยทั้งสองได้กระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่โจทก์มีนายบุญเกียรติ กรรมการของโจทก์และนายยงยุทธ กิจนพเกียรติหุ้นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยอินเตอร์เนชั่นแนลพิกเจอร์ส จำกัด (มหาชน) เบิกความว่า เดิมจำเลยทั้งสองเคยประมูลขายรถยนต์ให้แก่ กรุงเทพมหานครมาแล้วสองครั้ง ครั้งละ 5 คัน หลังจากจำเลยทั้งสองประมูลขายรถยนต์ได้แล้ว จำเลยทั้งสองซื้อหัวรถและโครงรถจากโจทก์ไปว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยอินเตอร์เนชั่นแนลพิกเจอร์ส จำกัด (มหาชน) เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการต่อกระเบและอุปกรณ์เครื่องยกเพื่อส่งมอบให้แก่กรุงเทพมหานคร ต่อมาเมื่อเดือนพฤษภาคม 2534 จำเลยทั้งสองประมูลขายรถยนต์ให้กรุงเทพมหานครได้อีก 5 คัน เป็นครั้งที่ 3 จำเลยทั้งสองซื้อหัวรถและโครงรถจากโจทก์เพื่อไปว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยอินเตอร์เนชั่นแนลพิกเจอร์ส จำกัด (มหาชน) ต่อกระเบและอุปกรณ์เครื่องยกอีก โดยโจทก์ส่งมอบหัวรถและโครงรถ 3 คัน แรกให้ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยอินเตอร์เนชั่นแนลพิกเจอร์ส จำกัด (มหาชน) วันที่ 8, 9 และ 10 กรกฎาคม 2534 ตามเอกสาร หมายเลข ล.39 ถึง ล.41 แต่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยอินเตอร์เนชั่นแนลพิกเจอร์ส จำกัด (มหาชน) ไม่ยอมต่อกระเบและอุปกรณ์การยกให้เนื่องจากเช็คซึ่งจำเลยทั้งสองส่งจ่ายชำระหนี้ค่าจ้างต่อกระเบและอุปกรณ์เครื่องยกสอง ครั้งแรกธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินตามเช็คโจทก์โดยนายบุญเกียรติ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยอินเตอร์เนชั่นแนลพิกเจอร์ส จำกัด (มหาชน) และจำเลยทั้งสองตกลงกันว่า ให้โจทก์เป็นผู้ว่าจ้างต่อกระเบและอุปกรณ์เครื่องยกในครั้งที่ 3 แทน ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยอินเตอร์เนชั่นแนลพิกเจอร์ส จำกัด (มหาชน) จึงยอมต่อกระเบและอุปกรณ์

เครื่องยกให้วันที่ 8 ตุลาคม 2534 โจทก์ส่งมอบห้วงรถและโครงรถอีก 2 คันให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไทยอินเตอร์นพเกียรติดำเนินการตามเอกสารหมายเลข 42 และ 43 และวันที่ 28 ตุลาคม 2534 ได้ทำ สัญญาซื้อขายรถทั้งห้าคันไว้ตามเอกสารหมายเลข 4 จำเลยทั้งสองออกเช็ครวม 3 ฉบับ ชำระค่า ห้วงรถโครงรถและค่าต่อกระบะและอุปกรณ์เครื่องยกให้แก่โจทก์ตามเอกสารหมายเลข 14 16 และ 51 ประกอบเอกสารหมายเลข 53 เมื่อห้างหุ้นส่วนจำกัดไทยอินเตอร์นพเกียรติดำเนินการทั้งห้าคันเสร็จ โจทก์ได้มอบอำนาจให้จำเลยทั้งสองเป็นผู้รับรถจากห้างหุ้นส่วนจำกัดไทยอินเตอร์นพเกียรติดำเนินการ และจำเลยทั้งสองได้นำรถไปมอบให้กรุงเทพมหานครแล้ว เห็นว่าพฤติการณ์ที่โจทก์กับ ห้างหุ้นส่วนจำกัดไทยอินเตอร์นพเกียรติดำเนินการและจำเลยทั้งสองตกลงกันให้โจทก์เป็นผู้ว่าจ้างห้างหุ้น ส่วนจำกัดไทยอินเตอร์นพเกียรติดำเนินการต่อกระบะและอุปกรณ์เครื่องยก และหลังจากต่อกระบะและ อุปกรณ์เครื่องยกเสร็จแล้ว ห้างหุ้นส่วนจำกัดไทยอินเตอร์นพเกียรติดำเนินการมีหนังสือแจ้งให้จำเลยทั้งสอง ไปรับรถตามเอกสารหมายเลข 1 โดยหนังสือดังกล่าวมีข้อความทำนองว่าจำเลยทั้งสองเป็นผู้ว่าจ้าง ให้ต่อกระบะและอุปกรณ์เครื่องยก แสดงว่าโจทก์รับรู้ถึงปัญหาที่ห้างหุ้นส่วนจำกัดไทยอินเตอร์นพ เกียรติดำเนินการมีหนี้ติดค้างกันกับจำเลยทั้งสองเนื่องจากจำเลยทั้งสองว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัดไทย อินเตอร์นพเกียรติดำเนินการต่อกระบะและอุปกรณ์เครื่องยกที่จำเลยทั้งสองซื้อห้วงรถและโครงรถมาจาก โจทก์สองครั้งแรกข้อเท็จจริงนี้จำเลยที่ 2 เบิกความว่าในการว่าจ้างให้ห้างหุ้นส่วนจำกัดไทย อินเตอร์นพเกียรติดำเนินการต่อกระบะและอุปกรณ์เครื่องยกสองครั้งแรกจำเลยทั้งสองมีหนี้ติดค้างกับ ห้างหุ้นส่วนจำกัดไทยอินเตอร์นพเกียรติดำเนินการเนื่องจากห้างหุ้นส่วนจำกัดไทยอินเตอร์นพเกียรติดำเนินการ ต่อกระบะและอุปกรณ์เครื่องยกในสองครั้งแรกล่าช้าเป็นเหตุให้จำเลยทั้งสองถูกกรุงเทพมหานครปรับ ตามสัญญาเป็นเงิน 2,057,360 บาท ห้างหุ้นส่วนจำกัดไทยอินเตอร์นพเกียรติดำเนินการให้จำเลย ทั้งสองครั้งหนึ่งยังคงเป็นหนี้จำเลยทั้งสองอยู่ 1,028,680 บาท ส่วนเช็คที่จำเลยทั้งสองชำระค่าจ้าง ห้างหุ้นส่วนจำกัดไทยอินเตอร์นพเกียรติดำเนินการต่อกระบะและอุปกรณ์เครื่องยกสองครั้งแรกบางฉบับ ธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินนั้นห้างหุ้นส่วนจำกัดไทยอินเตอร์นพเกียรติดำเนินการฟ้องจำเลยทั้งสองให้ ชำระหนี้ตามเช็คและจำเลยทั้งสองตกลงใช้หนี้ให้แก่ห้างหุ้นส่วนจำกัดไทยอินเตอร์นพเกียรติดำเนินการ เรียบร้อยแล้ว ตามบันทึกเอกสารหมายเลข 13 ความข้อนี้นายยงยุทธ พยานโจทก์ก็เบิกความเจือสม คำเบิกความของจำเลยที่ 2 ว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัดไทยอินเตอร์นพเกียรติดำเนินการได้ขอใช้เงินที่จำเลยทั้งสอง ที่ถูกกรุงเทพมหานครปรับแล้วครั้งหนึ่ง ส่วนที่ธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินตามเช็คที่จำเลยทั้งสอง ชำระค่าต่อกระบะและอุปกรณ์เครื่องยกสองครั้งแรกนั้น ห้างหุ้นส่วนจำกัดไทยอินเตอร์นพเกียรติดำเนินการ ได้รับชำระจากจำเลยทั้งสองแล้ว ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่าห้างหุ้นส่วนจำกัดไทยอินเตอร์นพเกียรติดำเนินการ เป็นหนี้จำเลยทั้งสองเนื่องจากจำเลยทั้งสองถูกกรุงเทพมหานครปรับอยู่อีก 1,028,680 บาท เมื่อโจทก์มีส่วนรู้เห็นเกี่ยวกับหนี้ที่ห้างหุ้นส่วนจำกัดไทยอินเตอร์นพเกียรติดำเนินการจะต้องชดใช้แก่จำเลย ทั้งสองเพราะเป็นฝ่ายผิดสัญญาต่อกระบะและอุปกรณ์เครื่องยกล่าช้าเป็นเหตุให้จำเลยทั้งสอง ถูกปรับแม้หนี้ระหว่างจำเลยทั้งสองกับห้างหุ้นส่วนจำกัดไทยอินเตอร์นพเกียรติดำเนินการเป็นเรื่องส่วนตัวแต่ โจทก์ก็รับรู้จนรับอาสาเป็นผู้ว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัดไทยอินเตอร์นพเกียรติดำเนินการให้ต่อกระบะและ อุปกรณ์เครื่องยกครั้งที่ 3 ประกอบกับก่อนที่จำเลยทั้งสองจะมีหนังสือเอกสารหมายเลข 19 และ 20 ห้ามธนาคารมิให้ใช้เงินตามเช็ค จำเลยทั้งสองมีหนังสือแสดงเจตนาขอหักกลบลบหนี้ไปยังนายยง ยุทธตามเอกสารหมายเลข 2 นอกจากนี้เหตุผลที่จำเลยทั้งสองห้ามธนาคารมิให้ใช้เงินตามเช็คตาม เอกสารหมายเลข 19 และ 20 ก็ระบุว่าจำเลยทั้งสองประสงค์จะหักกลบลบหนี้ตามเช็คบางส่วน เนื่องจากโจทก์เข้ามาเกี่ยวข้องรับรู้หนี้ที่ห้างหุ้นส่วนจำกัดไทยอินเตอร์นพเกียรติดำเนินการจะต้องชดใช้ให้

แก่จำเลยทั้งสอง การที่จำเลยทั้งสองห้ามธนาคารให้ใช้เงินตามเช็คสองฉบับตามฟ้องโดยเข้าใจว่าจำเลยทั้งสองมีสิทธิหักกลบลบหนี้กับห้างหุ้นส่วนจำกัดไทยอินเตอร์เนชั่นเพกียริติเนื่องจากโจทก์มีส่วนเข้าไปเกี่ยวข้องรับรู้ดังกล่าว จึงมิใช่เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่นอันจะเป็นการกระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 1(1) จำเลยจึงไม่มีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4(5) เมื่อการกระทำของจำเลยทั้งสองไม่มีความผิดจึงไม่ต้องวินิจฉัยปัญหาอื่นตามฎีกาของจำเลยทั้งสองอีก ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยว่าจำเลยทั้งสองมีความผิดและลงโทษจำเลยทั้งสองมานั้น ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของจำเลยทั้งสองฟังขึ้น" พิพากษากลับ ให้ยก ฟ้อง

องค์คณะ

ทองเลื่อน พูลพิพัฒน์ · ชลอ ทองแย้ม · ทวิช กำเนิดเพชร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/5987/2539>